



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 7. toukokuuta 2024
(OR. en)

9638/24

DEVGEN 69
FIN 434
ACP 46
RELEX 625

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	7. toukokuuta 2024
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	7799/24
Asia:	Vuosikertomus 2023 Euroopan unionin ulkoisen toiminnan välineiden täytäntöönpanosta vuonna 2022 – Neuvoston päätelmät (7. toukokuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4021. istunnossaan 7. toukokuuta 2024 hyväksymät päätelmät Euroopan unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa vuonna 2022 koskevasta vuoden 2023 vuosikertomuksesta.

**Vuosikertomus 2023 Euroopan unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden
täytäntöönpanosta vuonna 2022 – neuvoston päätelmät**

1. Neuvosto muistuttaa, että EU:n kansainvälisiä kumppanuuksia on tärkeää vahvistaa erityisesti tämänhetkisessä haastavassa geopoliittisessa tilanteessa, jota leimaavat Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, kasvava epävakaus Lähi-idässä, Sahelin alueella ja muualla maailmassa, covid-19-pandemian pitkittyneet taloudelliset, sosiaaliset sekä koulutukseen ja terveyteen liittyvät vaikutukset ja käynnissä oleva ilmasto- ja biodiversiteettikriisi. EU:n ulkoisen toiminnan välineet ja Global Gateway -strategia ovat keskeisiä välineitä kumppaneiden kanssa tehtävässä yhteistyössä, monenvälisyyden vahvistamisessa, demokraattisten arvojen ja ihmisoikeuksien vaalimisessa sekä EU:n geopoliittisen roolin ja poliittisten prioriteettien edistämisessä Team Europe -lähestymistavan avulla.
2. Neuvosto toteaa, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat yhdessä maailman suurin kehityskumppani ja kaupparyhmittymä, johtava maailmanlaajuinen investoija ja toiseksi suurin humanitaarisen avun antaja. EU ja sen jäsenvaltiot antoivat Team Europe -lähestymistavan mukaisesti apua yhteensä 92,1 miljardia euroa vuonna 2022, mikä on 42 prosenttia maailmanlaajuisesta julkisesta kehitysavusta. EU ja sen jäsenvaltiot myötävaikuttavat köyhyiden poistamiseen, ilmastonmuutoksen ja biodiversiteetin köyhtymisen vaikutuksiin puuttumiseen, eriarvoisuuden, myös sukupuolten epätasa-arvon, torjumiseen sekä kestävä kehityksen, rauhan ja vakauden edistämiseen. Tämä toteutetaan muun muassa humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan välistä yhteyttä korostavan lähestymistavan ja tarveperusteisen, periaatteellisen ja sukupuolitietoisen humanitaarisen toiminnan avulla sekä edistämällä kestäviä investointeja, ihmisoikeuksia, demokratiaa, hyvää hallintotapaa ja oikeusvaltioperiaatetta. EU:n ulkoiset välineet ovat avainasemassa EU:n kehitys-, ulko-, ilmasto-, kauppaa- ja turvallisuuspolitiikan välisen johdonmukaisuuden lisäämisessä sekä EU:n maailmanlaajuisen johtoaseman, vastuullisuuden ja solidaarisuuden osoittamisessa. Tältä osin EU ja sen jäsenvaltiot vahvistavat, että kestävä kehitys tukeva politiikkajohdonmukaisuus on tärkeä periaate, jolla kehitysyhteistyötä voidaan tehostaa.
3. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille Euroopan unionin ulkoisen toiminnan välineiden täytäntöönpanoa vuonna 2022 koskevan vuosikertomuksen, jossa tuodaan esille EU:n kumppanuudet ja niiden tulokset. Nämä kumppanuudet pohjautuvat kummankin osapuolen poliittiseen tahtoon, yhteisiin arvoihin ja etuihin, sellaisen tehokkaan monenvälisyyden periaatteeseen, jonka ytimessä on Yhdistyneet kansakunnat, kestävyiden edistämiseen sekä yleismaailmallisten ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen.

4. Neuvosto arvostaa sitä, että kertomus kattaa EU:n vuonna 2022 seuraaviin tarkoituksiin kohdistaman taloudellisen tuen keskeiset näkökohdat: kansainväliset kumppanuudet ja kehityspolitiikka, Euroopan naapuruuspolitiikka, humanitaarinen apu ja pelastuspalvelu, EU:n laajentumispolitiikka, rauha, turvallisuus ja puolustus, kriisinhallinta ja kriisivalmius, ihmisoikeudet ja demokratia, sukupuolten tasa-arvo ja tuki EU:n ulkopoliittisille tavoitteille. Neuvosto pitää myös myönteisenä, että kertomuksessa pyritään osoittamaan, miten EU:n ulkoinen toiminta edistää eri välineiden, Global Gateway -strategian ja EU:n laajentumispolitiikan avulla EU:n geopoliittista roolia, rauhaa ja turvallisuutta sekä poliittisia prioriteetteja. Tämä kattaa myös julkisen kehitysavun, mutta menee sitä pidemmälle ja täydentää sitä.
5. Neuvosto toteaa myös, että kertomuksella edistetään raportointia kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja siinä tälle toiminnan vuosikymmenelle asetettujen 17 kestävän kehityksen tavoitteen samoin kuin Pariisin sopimuksen ja uuden kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen tavoitteiden saavuttamisesta. Neuvosto tiedostaa merkityksen, joka vuosikertomuksella on EU:n ulkoisen toiminnan avoimuuden ja vastuuvollisuuden sekä strategisen pohdinnan ja viestinnän kannalta. Neuvosto pitää kertomusta hyödyllisenä välineenä, jolla seurataan EU:n ulkoisen toiminnan välineiden täytäntöönpanoa suhteessa EU:n strategiaan tavoitteisiin, mukaan lukien Global Gateway -strategian täytäntöönpano.
6. Neuvosto on tyytyväinen maantieteellisen osion painotuksiin. Osiossa kuvataan sitä, miten EU:n ulkoinen toiminta edistää EU:n poliittisia prioriteetteja jokaisella alueella, jolla se toimii. Temaattisen luvun osalta neuvosto panee tyytyväisenä merkille etenkin sen, että luvussa painotetaan inhimillistä kehitystä, mukaan lukien terveys, sosiaalinen suojelu, sukupuolten tasa-arvo, koulutus, elintarvike- ja ravitsemusturva sekä ilmastonmuutoksen vaikutukset. Neuvosto palauttaa tässä yhteydessä mieleen inhimillisestä kehityksestä 14. kesäkuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät.
7. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että kertomuksessa painotetaan keskeistä tukea, jota EU antaa Ukrainalle ja sodan koettelemille naapurimaille, ja pyrkimyksiä puuttua Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan alueellisiin ja maailmanlaajuisiin seurauksiin sekä kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin ryhmiin kohdistuviin vaikutuksiin erityisesti elintarvike- ja energiavarmuuden osalta. Neuvosto kannustaa komissiota korostamaan edelleen EU:n tukea maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että EU:n toimia Ukrainan tukemiseksi ei ole toteutettu sen tuen kustannuksella, jota annetaan muille kumppanimaille, erityisesti vähiten kehittyneille maille ja heikoimmassa asemassa oleville maille.

8. Neuvosto korostaa tarvetta hyväksyä yhdenmukainen EU:n vastaus ulkoisiin kriiseihin ja konflikteihin, myös EU:n ulkoisen toiminnan välineiden avulla. Tässä suhteessa keskeisiä näkökohtia ovat konfliktien ehkäiseminen oikea-aikaisen analysoinnin ja varhaisen toiminnan avulla, rauhanvälityksen ja vuoropuhelun tukeminen, rauhan ja resilienssin kehittäminen sekä kansainvälisten ja alueellisten kumppanuuksien luominen rauhan, turvallisuuden ja puolustuksen alalla. EU:n strategioiden joustavuus ja reagointikyky ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan säilyttää merkityksellisyys ja vaikuttavuus dynaamisessa kansainvälisessä ympäristössä.
9. Neuvosto arvostaa sitä, että kertomuksessa käsitellään EU:n tukea covid-19-pandemian pitkän aikavälin seurauksista selviämiseksi, kansainvälisiin terveyskriiseihin valmistautumista sekä EU:n sitoumuksia, jotka koskevat ilmastoon liittyvää rahoitusta ja biodiversiteetin suojelua. Neuvosto korostaa, että on tärkeää varmistaa, että ilmastorahoitusta osoitetaan sekä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen että siihen sopeutumiseen ja että se tavoittaa kaikkein haavoittuvimmat yhteisöt, myös pienet kehittyvät saarivaltiot. Neuvosto on tyytyväinen myös siihen, että kertomuksessa kiinnitetään huomiota muuttoliikkeeseen ja pakkomuuttoon. Tässä yhteydessä neuvosto palauttaa mieleen, että on tärkeää suunnitella, rahoittaa ja panna täytäntöön EU:n aloitteita, joilla torjutaan laitonta muuttoliikettä ja sen perimmäisiä syitä ja puututaan pakkomuuttoon Team Europe -lähestymistavan mukaisesti.
10. Neuvosto korostaa, että EU:n ulkoisessa toiminnassa on tärkeää noudattaa tuloksellisen kehitysyhteistyön periaatteita erityisesti sen varmistamiseksi, että EU:n ulkoisilla välineillä voidaan saavuttaa tehokkaasti tavoitteet ja päämäärät, jotka on asetettu niitä koskevissa oikeudellisissa kehyksissä, neuvoston poliittisen ja strategisen ohjauksen pohjalta. Neuvosto antaa arvoa sille, että komission yksiköt ja EUH ovat jatkuvasti parantaneet raportointiaan EU:n toimien konkreettisista tuloksista ja vaikutuksista, myös tuloksia ja rahoitusta koskevien liitteiden osalta. Neuvosto kannustaa komissiota sisällyttämään tulevaan kertomukseen näkyvämmin tietoja ja tulosanalyyskejä naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) – Globaali Eurooppa -tavoitteiden edistämisestä sekä vähiten kehittyneiden maiden tukemisesta NDICI – Globaali Eurooppa -asetuksen 41 artiklan mukaisesti. Neuvosto kannustaa käyttämään tarvittaessa sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja.

11. Neuvosto antaa tunnustusta pyrkimyksille saavuttaa tavoite, jonka mukaan 32,4 prosenttia sitoumuksista kohdennetaan sosiaalisen suojelun ja inhimillisen kehityksen tukemiseen, 13,6 prosenttia muuttoliikkeeseen liittyviin hankkeisiin ja 9,2 prosenttia koulutuksen tukemiseen, samoin kuin pyrkimykselle edistää sukupuolten tasa-arvoa 85 prosentilla toimista. Neuvosto kehottaa komissiota kehittämään edelleen toimia, joilla vastataan ilmastonmuutokseen ja suojellaan biodiversiteettiä, jotta sovitut tavoitteet voidaan saavuttaa. Neuvosto panee merkille, että sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevassa EU:n kolmannessa toimintasuunnitelmassa ”Kunnianhimoinen ohjelma sukupuolten tasa-arvon ja naisten vaikutusvallan lisäämiseksi EU:n ulkoisissa toimissa”, asetettujen institutionaalisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty. Tätä pidettiin myönteisenä puheenjohtajavaltion päätelmissä, ja se todetaan myös vuosikertomuksessa.
12. Neuvosto on tyytyväinen raportointiin EU:n ulkoisen toiminnan välineiden täytäntöönpanosta ja Team Europe -lähestymistavan saavutuksista, Global Gateway -strategian ja Team Europe -aloitteiden täytäntöönpano mukaan lukien. Tässä yhteydessä neuvosto on sitoutunut painottamaan vahvemmin tuloksia ja osallistavuutta, lisäämään avoimuutta ja keskinäistä vastuuvuorollisuutta sekä edistämään kumppaneiden omavastuullisuutta. Tavoitteena on tukea tuloksellista kehitysyhteistyötä ja tarveperusteista lähestymistapaa sekä torjua korruptiota, joka on sekä riski että kehityksen este. Neuvosto muistuttaa myös, että kaikkien Team Europe -lähestymistavan asiaankuuluvien sidosryhmien ennakoiva ja oikea-aikainen tietojenvaihto, tiivis ja osallistava kuuleminen, koordinointi, rahoituksen seuranta ja joustavuus ovat olennaisen tärkeitä, jotta yhteisillä toimilla saavutettaisiin kestäviä ja pitkäaikaisia vaikutuksia. Neuvosto kehottaa EU:n edustustoja hoitamaan täysimääräisesti Team Europe -lähestymistavan mukaisen koordinoititehtävänsä NDICI:n ohjelmasuunnittelussa ja täytäntöönpanossa kumppanimaissa ottamalla jäsenvaltioiden suurlähetystöt tiiviisti mukaan yhteistyöhengen parantamiseen. Neuvosto on tyytyväinen yksityisen sektorin jatkuvaan osallistumiseen muun muassa Euroopan kestävän kehityksen rahasto plus -välineen (EKKR+) kautta.
13. Neuvosto arvostaa kertomuksen oikea-aikaista julkaisemista NDICI – Globaali Eurooppa -asetuksen 41 artiklan mukaisesti ja panee tyytyväisenä merkille toimet yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi ja vammaisten henkilöiden esteettömyysvaatimusten täyttämiseksi vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen mukaisesti. Neuvosto muistuttaa, että EU:n ulkoisen toiminnan osallistavuus auttaa vähentämään epävakautta ja eriarvoisuutta ja tukee samalla ihmisarvoa ja inhimillistä kehitystä.

14. Neuvosto on tyytyväinen uuteen lähestymistapaan, jota komission yksiköt ja EUH noudattavat ulkoista toimintaa koskevassa strategisessa viestinnässä. Neuvosto tukee strategiaa viestintätoimia sekä niiden vahvistamista ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän, disinformaatio mukaan lukien, torjumiseksi. Strateginen viestintä sekä päätoimipaikan että EU:n edustustojen tasolla lisää EU:n ulkoisen toiminnan vaikutusta ja näkyvyyttä muun muassa Team Europe -aloitteiden, Global Gateway -strategian ja sellaisten muiden toimien kautta, joita toteutetaan Team Europe -lähestymistavan mukaisesti maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi. Neuvosto kannustaa komission yksiköitä ja EUH:ta jatkamaan näiden toimien tukemista vaikutuksia koskevilla ajantasaisilla tiedoilla. Neuvosto on tyytyväinen poliittisten operaatioiden järjestämiseen Team Europe -lähestymistavan mukaisesti, jotta voidaan edistää EU:n ja sen jäsenvaltioiden näkyvyyttä uskottavina ja luotettavina kehityskumppaneina.
-